

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Dana Lipenská

Název práce: Postupimská dohoda ve znovusjednoceném Německu

Oponoval: JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D.; katedra německo-rakouských studií, IMS, Fakulta sociálních věd UK v Praze

1. **OBSAH A CÍL PRÁCE:** Autorka se v bakalářské práci snaží analyzovat postavení Postupimské dohody jako mezinárodní smlouvy a zhodnotit různé názory ve věci právní povahy Postupimské dohody, jakož i význam Postupimské dohody pro německo-polské, německo-československé a později německo-české vztahy.

2. **VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ:** Pokud jde o metodologické zpracování tématu, pak mám jako oponent zásadní výhrady ke způsobu zpracování, neboť autorka si vytkla jako jeden z cílů své práce právní zhodnocení Postupimské dohody, nicméně v práci se k tomuto tématu dostává pouze okrajově a to jen na základě deskriptivního popisu posudků právních teoretiků, z nichž některé závěry vytrhává z kontextu. Domnívám se, že téma právního charakteru Postupimské dohody je otázkou plastické analýzy, kdy si autorka musí položit nejprve několik základních otázek.

Takovou první otázkou je charakter mezinárodního smluvního práva v období po 2. světové válce. V mezinárodním právu smluvním je zlomovým okamžikem přijetí Vídeňské úmluvy o smluvním právu v 60. letech 20. století, která jasně definuje znaky mezinárodní smlouvy. Nicméně v období po 2. světové válce se sjednávání mezinárodních smluv řídilo obecnými pravidly mezinárodního práva, z nichž některé byly a jsou dodnes součástí *ius cogens*.

Autorka tedy musí nejprve analyzovat stav mezinárodního práva smluvního v poválečném období a pak na základě toho přistoupit k odpovědi na otázku, jak vnímala Postupimskou dohodu právní vědu v poválečném období a jak potom od 60. let 20. století do současnosti.

Jistě je pravdivý argument uvedený v závěru bakalářské práce, že mezinárodní smlouva nemůže zavazovat třetí strany, které nejsou smluvní stranou mezinárodní smlouvy. Nicméně je třeba si také uvědomit, v jaké situaci se z hlediska mezinárodního práva nacházelo Německo v roce 1945. Mělo vůbec v roce 1945 Německo mezinárodněprávní suverenitu? Bylo vůbec v roce 1945 subjektem mezinárodního práva? Tyto otázky si autorka v bakalářské práci vůbec neklade a přistupuje k právní analýze Postupimské dohody na základě současného stavu vývoje mezinárodního práva, což považuji za velmi zásadní metodologické pochybení.

Téma Postupimské dohody je jistě téma náročné, nicméně autorka se jej zhostila velmi povrchním a zjednodušujícím způsobem. Musím konstatovat, že seznam literatury, ze které autorka čerpala, je velmi omezený. Vzhledem k tématu práce bych očekával, že autorka bude pracovat se základní literaturou, která je v tomto tématu již takřka „klasikou“ (např. sborník Právní aspekty odsunu sudetských Němců, Ústav mezinárodních vztahů, 1995 – statě Šedivého, Potočného, Pavlíčka, Mikuleho, Šamalíka aj.).

Autorka se v práci dotýká také tématu sudetských Němců, ale zcela opomíjí zdroje, které se tomuto tématu věnují obšírně, a to jak z pohledu historického, tak i pohledu právního.

3. **FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ:** Po jazykové stránce je bakalářská práce napsána lehkým stylem, spíše publicistického rázu, čímž dochází ke zploštění a generalizaci některých závěrů. Autorka nepřesně cituje názvy některých institucí (např. správně se má uvádět Spolkový ústavní soud – Bundesverfassungsgericht), časopis Právník se necituje s uvedením překladu slova „Právník“ do tří světových jazyků. Žargonově autorka hovoří v práci o Benešových dekretch, správně je třeba používat terminologii dekrety prezidenta republiky. V práci se vyskytuje menší množství překlepů.

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:** Bakalářskou práci hodnotím jako podprůměrnou. Předložená práce je pouhým souborem deklamací převzatých ze selektivně vybrané literatury a byť téma Postupimské dohody je tématem i v dnešní době aktuálním, tak musím konstatovat, že téma není zpracováno nejen originálně, ale ani metodologicky a profesně dostačujícím způsobem. Od cílů, které si autorka vytkla v tezích bakalářské práce, se autorka odchýlila zcela zásadním způsobem; lépe řečeno cílů, které si autorka vytkla, vůbec nebylo v práci dosaženo.

5. **OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:**

Autorce doporučuji, aby se pokusila analyzovat text Postupimské dohody ve světle mezinárodního práva a aby se vyvarovala hodnocení Postupimské dohody na základě dojmů a kusých citací ze dvou posudků, které v práci zmiňuje. Vodítkem pro lepší uchopení tématu jí mohou být klasické učebnice mezinárodního práva (např. Vedross, A.; Simma, B.: Universelles Völkerrecht, Berlin: Duncker&Humblot, 1976) nebo dobové články na dané téma např. v časopise Právník nebo Studie z mezinárodního práva. Pokud autorka hodnotí právní aspekty odsunu sudetských Němců v mezinárodněpolitickém kontextu, pak bych očekával, že se alespoň okrajově zmíní o Froweinově analýze nebo o nálezů Ústavního soudu ČR ve věci „Dreithaler“. V tomto ohledu musím konstatovat, že autorka neosvědčila dostatečnou práci s prameny, což je jeden z předpokladů kladených na autory kvalifikačních prací typu bakalářské práce.

6. **DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:** Předloženou práci Dany Lipenské „Postupimská dohoda ve znovusjednoceném Německu“ nedoporučuji k obhajobě a navrhuji, aby byla práce autorkou přepracována tak, aby skutečně autorka vystihla cíle, které si vytkla v projektu bakalářské práce a aby bakalářská práce nebyla pouze souborem obecně známých informací a konstatování.

Datum: 27.5.2013

JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D., v.r.